

MOE A/S
Line Winther
Buddingevej 272
2860 Søborg

Kystdirektoratet
J.nr. 22/19729-6
Ref. Niclas Krogh Brandt
02-11-2022

Dispensation til naturforbedrende tiltag inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

I har på vegne af Naturstyrelsen Storstrøm søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til naturforbedrende tiltag inden for strandbeskyttelseslinjen i naturområdet på ejendommen matr. nr. 88a Nyord Ø, Nyord, 4780 Stege m.fl. i Vordingborg Kommune. Naturområdet omfatter hele den østlige og noget af den vestlige del af øen.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Vilkår for dispensationen

Dispensationen er meddelt på følgende vilkår:

Anlægsarbejdet skal ske uden for fuglenes ynglesæson (15. marts – 15. juli).

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

Redegørelse for sagen

Generelt om området:

Nyord er en ø hvoraf der er beboelse på dens vestlige side. Øen ligger nord for Møn. Ca. 2/3 dele af øen er beskyttet natur, strandeng, hvoraf størstedelen ejes af Naturstyrelsen og Fugleværnsfonden. Størstedelen af øen er omfattet af strandbeskyttelseslinjen, se figur 1.

Fig. 1. Ortofoto 2022. Nyord ses til venstre i billedet. Områderne markeret med orange streger er strandbeskyttede arealer. De umatrikulerede arealer ud til kysten samt stranden er dog også omfattet af bestemmelserne om strandbeskyttelse.

Den sydlige del af Nyord er ved bekendtgørelse nr. 14015 af 07/07/1995 en del af Ulvshale-Nyord Vildtreservat for at sikre såvel vand- og landarealer som raste- og yngleområder for vandfugle. Hele Nyord er omfattet af fredningen "Nyord", reg.nr. 05593.05, OFN-kendelse 10-09-1975.

Øen er desuden beliggende i et Natura 2000-område. Læs mere herom i afsnittet *Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse*.

Formålet med projektet:

Det ansøgte projekt er en del af EU-LIFE-projektet, kaldet Better BirdLIFE, der har til formål at forbedre levesteder for kystfugle i Vestlige Østersø.

I ansøgningen beskriver ansøger projektets formål således:

"De mest sårbare arter: Engryle, Brushane, Kobbersneppe, Fjord- og Havterne, har ikke vist den samme fremgang som f.eks. Vibe og Klyde. Better BirdLIFE-indsatsen skal forbedre hydrologien for disse arter. Ud over vegetationen spiller tilbageholdelse af ferskvand fra vinterhalvåret og opretholdelse af våd tilstand ind i sommerhalvåret en afgørende rolle."

Det ansøgte projekt:

Kystdirektoratet behandler kun de ansøgte tiltag der ligger inden for strandbeskyttelseslinjen, disse er:

- Lukning af 10 grøfter
- Etablering af 1 tærskel
- Regulering af 1 grøft
- Etablering af 2 rørunderførelser
- Hævning af veje 3 steder
- Oprensning af 6 sammenstyrtede overkørsler
- Reetablering af 4 overkørsler

Projektet indebærer desuden tiltag der ligger uden for strandbeskyttelseslinjen, se figur 2.

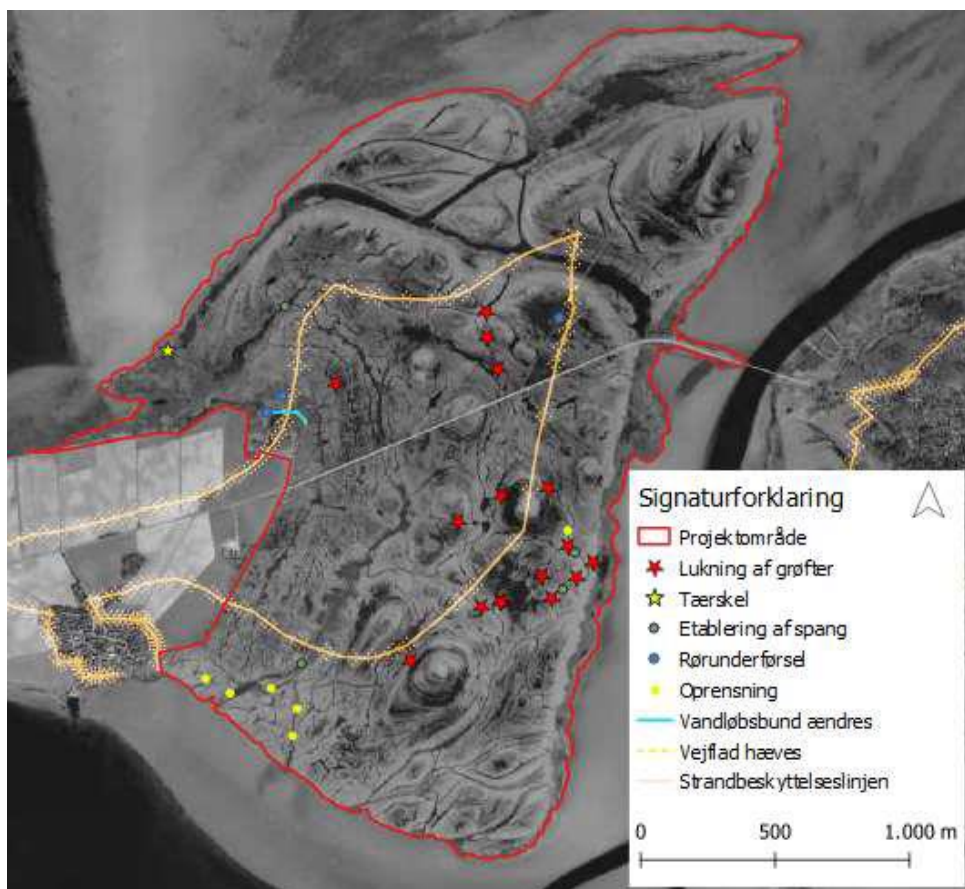

Fig. 2. Oversigt over de ansøgte tiltag, indsendt af ansøger.

Lukningerne ønskes foretaget i grøfterne, inden vandet bliver afledt til et større losystem, dog så tæt på disse, da det medfører et større vådområde. Lukning af grøfterne har til hensigt at begrænse afvandingen af området og derved medfører mere naturlige hydrologiske forhold.

Lukningerne ønskes forstærket af en HD-PE plade, for at kunne modstå havvandets tilbagetrækning efter højvande. Pladen sættes på tværs af grøften og der bygges sten omkring. Ansøger beskriver pladen således:

"Pladen tilskæres så de opnår målene:

- *Bredde: 2 x bredden af grøften, således pladen rækker $\frac{1}{2}$ x grøftebredden ud på begge sider*
- *Højde: 50 mm under terræn og minimum 1200 mm under grøftebunden*
- *Tykkelse: 30 mm*

På begge sider af pladen opbygges en tærskel med bred krone og et anlæg med sten tilpasses grøftebredden (stor grøft = 1:5, lille grøft = 1:4). På toppen af pladen etableres en kronekant i 3-5 meters bredde, der skal fungere som fremtidig passage." se figur 3.

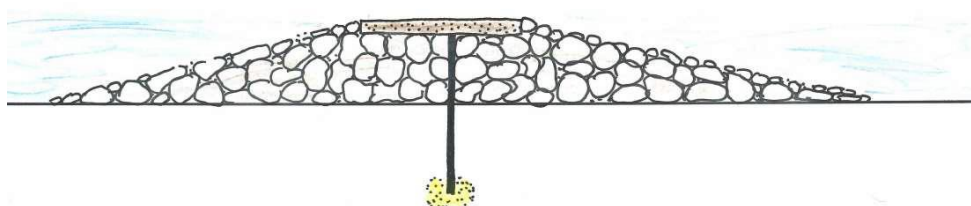

Fig. 3. Principskitse af grøftelukningen, indsendt af ansøger.

Tærsklen der ønskes etableret mod nordvest, se figur 2, vil ske efter samme principper som grøft lukningerne, dog kun til 15 cm over nuværende bund.

Ansøger ønsker desuden at regulere en grøft, så bunden fastholdes i kote 0,80 m DVR90 i svinget længst mod øst, samt kote 0,71 m DVR90 i det efterfølgende sving. Herefter skal bunden oprensnes, så der skabes et jævnt fald til rør 1, hvor bundkoten ender i kote 0,55 m DVR90. Kun en del af terrænændringerne kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 15, se figur 4.

Fig. 4. Oversigt over målte bundpunkter i grøften langs Kirkebakken, indsendt af ansøger. Kystdirektoratet har, med orange, markeret den del af grøft reguleringen der ligger inden for strandbeskyttelseslinjen.

Der ansøges desuden om to rørunderføringer, se figur 5.

'Rør 1' bliver beskrevet således af ansøger:

"Røret lægges med bundkote 0,75 m DVR90 og som et Ø 15 cm GAP rør. Dette resulterer i, at der kommer omkring 15-20 cm jorddække. Da der ikke kommer tungere trafik denne vej, men højst en ATV, så er det vurderet, at det er tilstrækkeligt."

'Rør 2' bliver beskrevet således af ansøger:

"Rør 2 etableres for at sikre vandingsstedet i Grøft 1 fra oversvømmelse. Dette rør skal, i modsætning til rør 1, kunne holde til transport af kvæg mv. Der anvendes et Ø20 cm GAP-rør. Røret skal have sin bundkote i kote 0,7 m DVR90, således vandet vil kunne komme ud på terræn på den modsatte side af vejen, og så rigkæret øst for vejen ikke afvandes. Samtidigt skal det kunne sikre vandingsstedet i Grøft 1 mod oversvømmelse. Ovenstående resulterer i, at der kommer omkring 20 cm jorddække."

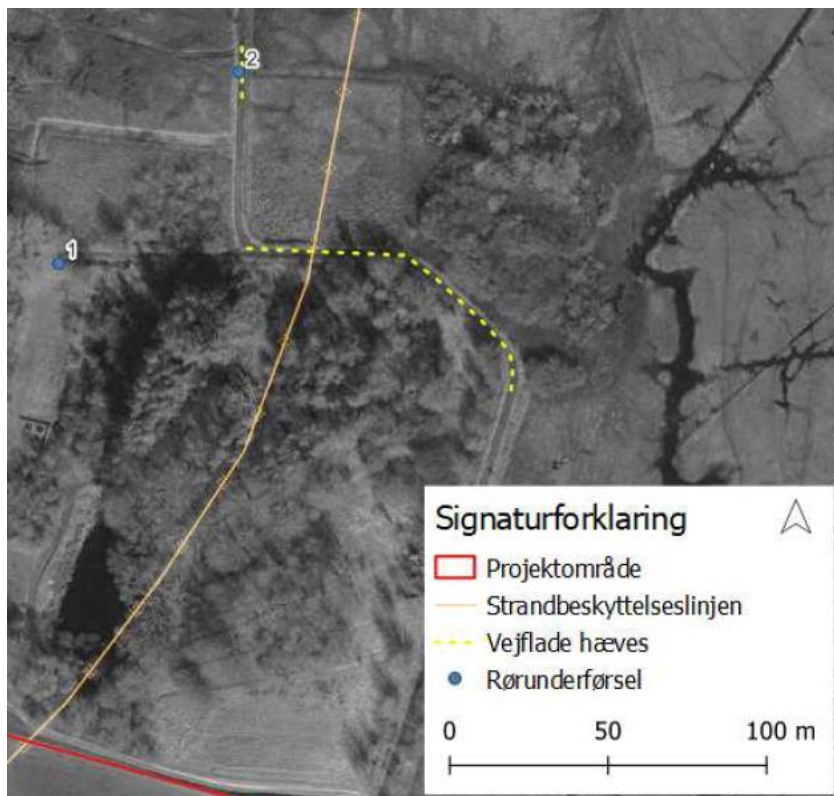

Fig. 5. Oversigt over rørunderførelser og nye overkørsler og strækninger, hvor vejen ønskes hævet, indsendt af ansøger. Den vestlige side af strandbeskyttelseslinjen er strandbeskyttet.

Der søges endvidere om hævelse af tre veje, se figur 5 og 6. Hævningerne skal sikre adgang til områderne, når disse bliver vådere som følge af projektets øvrige tiltag. Begge strækninger på figur 5, Vejen omkring Kirkebakken og Lambernakkevejen, hæves med 30 cm ved brug af stabilgrus. Vejen ved på figur 6 hæves med 15 cm ved brug af stabilgrus.

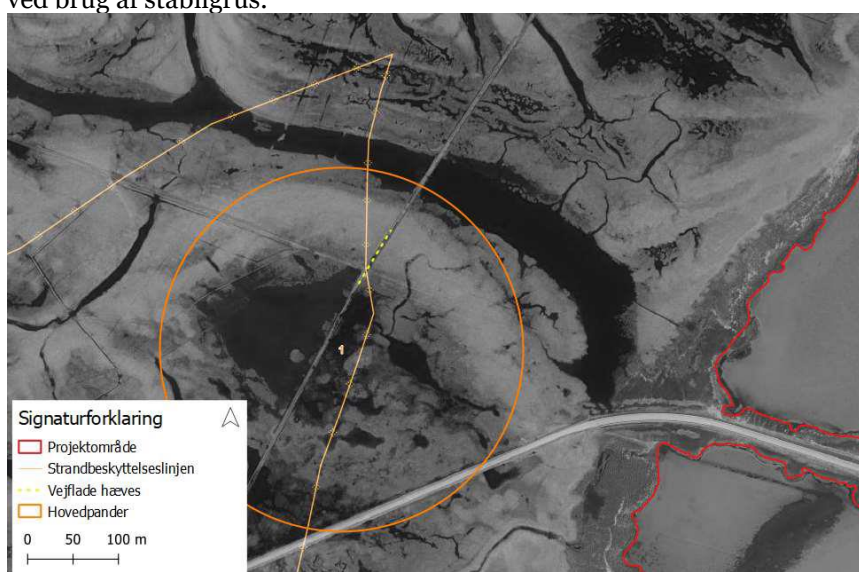

Fig. 6. Oversigt over strækning, hvor vejen ønskes hævet, indsendt af ansøger.

Seks sammenstyrtede overkørsler forhindrer, ifølge ansøger, saltvandets tilbagetrækning i området, se figur 7, disse oprenses med en rendegraver og materialet anvendes til lukning af førnævnte grøfter.

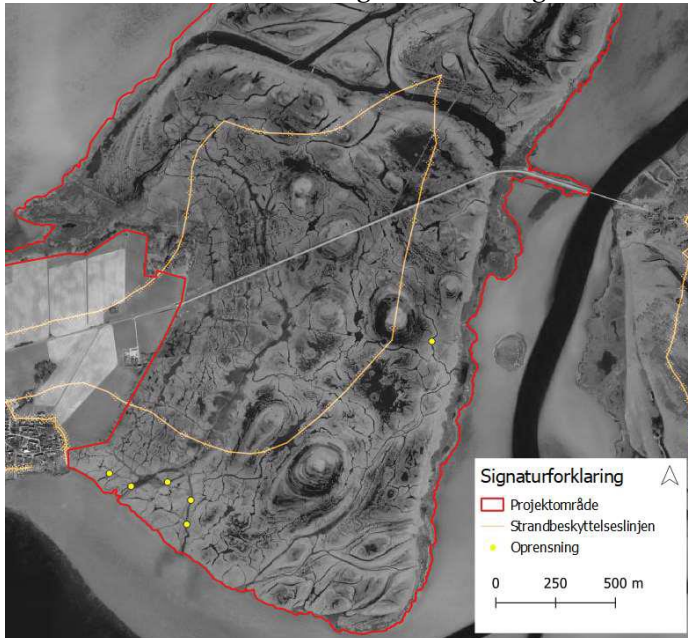

Fig. 7. Oversigt over sammenstyrtede overkørsler der skal oprenses, indsendt af ansøger.

Slutteligt ansøges der om reetablering af fire overkørsler som vadesteder, der, ifølge ansøger, er essentielle for hydraulikken på store dele af øen, se figur 8.

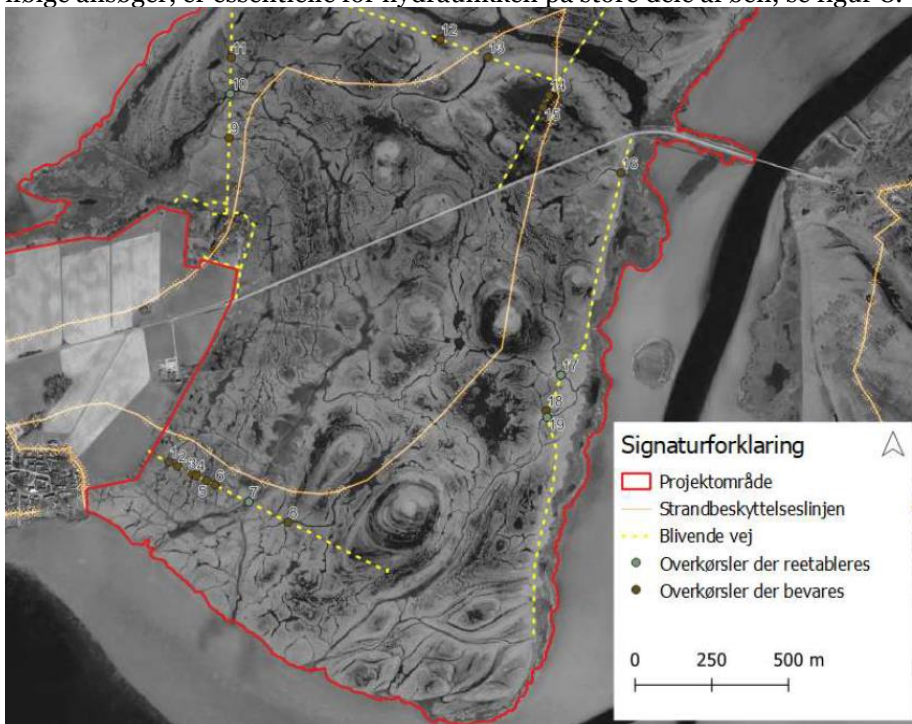

Fig. 8. Fremtidige veje med vadesteder/passager, indsendt af ansøger.

Overkørslerne vil blive etableret som vadesteder med eksisterende materiale fra tidligere anlæg og suppleret med sten i det nødvendige omfang. Stenene trykkes ned i bunden, så den eksisterende bundkote opretholdes, se figur 9.

Ved grøfter >75 cm i dybde og bredde anendes 40-50 cm sten og ved grøfter <75 cm anvendes 30-40 cm sten.

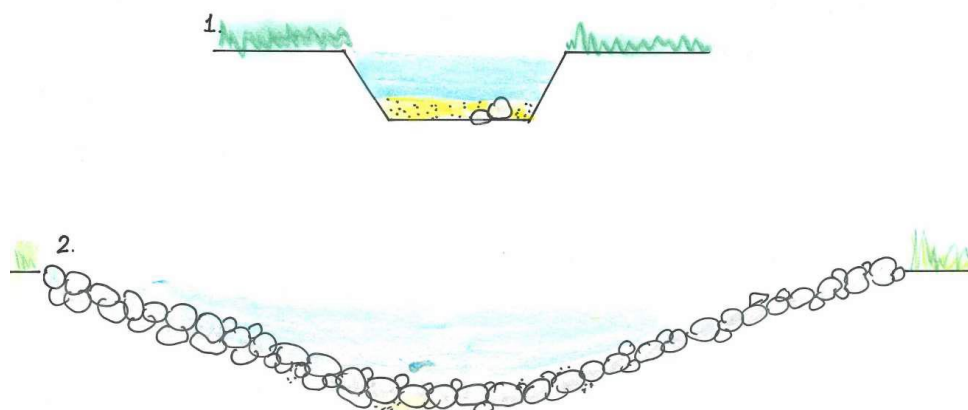

Fig. 9. Principskitse af vadested (1 – almindelig grøft med stejle anlæg, 2 – vadested), indsendt af ansøger.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det ansøgte ligger i Natura 2000-område nr. 168, Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 147 og fuglebeskyttelsesområde nr. 89. I fuglebeskyttelsesområdet indgår Ramsarområde nr. 22.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Størstedelen af Nyord er kortlagt som habitatnatur. Følgende habitatnaturtyper er registreret på øen; strandeng (1330), enårig strandengsvegetation (1310), tidvis våd eng (6410) og rigkær (7230). Nyord er desuden kortlagt potentielle levesteder for klyde, brushane og stor vandsalamander.

De ansøgte anlæg er alle placeret i habitatnatur, med hensigten at forbedre forholdene for bl.a. brushane, fjord- og havterne, som fremgår af udpegningsgrundlaget for Fuglebeskyttelsesområde nr. 89. Anlæggenes effekt, i form af reduceret dræn og dermed en øget tilgængelighed af vand, vurderes til at have en positiv effekt på de udpegede fugle i fuglebeskyttelsesområde nr. 89.

Samtidig vurderes anlæggene til at forbedre forholdene for rigkæret, da anlæggene bidrager til at reducere drænen af vandet. Rigkær er kendetegnet ved en vandmættet jordbund, hvormed en reduktion af drænen vurderes til at have en positiv effekt. Ligeledes vil reduktionen af drænen fra strandengene ikke vurderes til at have en væsentlig negativ påvirkning, da hyppigheden af oversvømmelser forbliver uændret.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området negativt. Ved vurderingen er der lagt vægt på, at det overordnede formål med projektet er at forbedre forholdene for naturen og biodiversiteten og at projektet vil have en positiv indvirkning på Natura 2000-områdets integritet og bevaringsmålsætninger.

Det ansøgte vil således, efter Kystdirektoratets vurdering, ikke medføre en negativ påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten er et potentielt levested for flere bilag IV-arter.

Brunflagermus, dværgflagermus, pipistrelflagermus, skimmelflagermus, sydflagermus, troldflagermus og vandflagermus er blevet observeret nær rigkæret i 2018. Det ansøgte projekt har til formål at forbedre hydrologien for rigkæret og ingen af de ansøgte anlæg bliver etableret nær observationspunktet.

Der er, i 2010, registreret fund af springfrø og stor vandsalamander i et vandhul nær Nyord Sogn og grønbroget tudse i 2016. Derudover er det Kystdirektoratets vurdering, at der er potentielle levesteder for spidssnudet frø og strandtudse. Af de nævnte arter er stor vandsalamander på udpegningsgrundlaget for habitatområdet. Det ansøgte indgår i et naturforbedrende projekt, der vil øge tilgængeligheden af vand i sommermånederne i rigkæret og på strandengene og som ikke vurderes til at beskadige eller ødelægge de eksisterende vandhuller, hvor der er registreret fund eller kortlagt levesteder for stor vandsalamander og de andre nævnte paddler.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet har i den konkrete sag vurderet, at der er tale om et særligt tilfælde, idet direktoratet lægger vægt på, at det ansøgte har et klart naturforbedrende formål, og at det er relateret til EU-projektet Better BirdLIFE.

Kystdirektoratet lægger afgørende vægt på, at der søges om anlæg og terrænændringer, der har til formål at genskabe naturlig hydrologi på strandengene og rigkæret, samt forbedre vilkårene for kystfugle. For at undgå forstyrrelser i forbindelse med anlægsarbejdet, er der stillet vilkår om, at arbejdet skal ske uden for fuglenes ynglesæson.

Det er indgået i vurderingen, at de ansøgte tiltag består af mindre anlæg og terrænændringer, som ikke vil påvirke kystlandskabet væsentligt.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til naturforbedrende tiltag, som ansøgt.

Med venlig hilsen

Niclas Brandt

Niclas Krogh Brandt
+45 61351211
nikrb@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Vordingborg Kommune, tekpost@vordingborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Vordingborg, vordingborg@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Storstrøm storstroem@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vordingborg, vordingborg@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, oestkredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster, sydsjaelland@fredningsnaevn.dk
- Naturstyrelsen, nst@nst.dk
- Jørgen Sandby Nielsen, Naturstyrelsen, josni@nst.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 168, Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 147		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithele* (2140)
	Havtornklit (2160)	Skovklit (2180)
	Klitlavning (2190)	Enebærklit* (2250)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Enekrat (5130)	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)
	Avneknippemose* (7210)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Vinteregekov (9170)	Stilkeke-krat (9190)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Mygblomst (1903)	Stor kærguldsmed (1042)
	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Flodlampret (1099)	Havlampret (1095)
	Stor vandsalamander (1166)	Spættet sæl (1365)
	Marsvin (1351)	Bredøret flagermus (1308)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 89		
Fugle:	Skarv (TY)	Knopsvane (T)
	Pibesvane (T)	Sangsvane (T)
	Grågås (T)	Blisgås (T)
	Bramgås (T)	Spidsand (T)
	Skeand (T)	Pibeand (T)
	Troldand (T)	Hvinand (T)
	Lille skallesluger (T)	Toppet skallesluger (T)
	Havørn (TY)	Stor skallesluger (T)
	Rørhøg (Y)	Vandrefalk (T)
	Plettet rørvagtel (Y)	Blishøne (T)
	Klyde (Y)	Hjelle (T)
	Brushane (Y)	Dværgterne (Y)
	Splitterne (Y)	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)	Rovterne (Y)
	Hedelærke (Y)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))